

MAGATARTÁSTUDOMÁNYI SZIGORLAT ÁOK IV. évfolyam – AOK-K591

VIZSGATÉTELEK

PSZICHOLÓGIAI ALAPFOGALMAK, ÁPOLÁSTANI ÉS KOMMUNIKÁCIÓS ISMERETEK ÁOK I. évfolyam – AOK-KU080

1. **A pszichológia nézőpontjai:** biológiai-kognitív idegtudományok, egyéni pszichológiai perspektíva, szociálpszichológia
2. **Az egyéni pszichológiai perspektíva fő irányzatai:** kognitív–viselkedéstani/kísérleti lélektan, pszichodinamikus/mélylélektan, humanisztikus
3. **Észlelés 1) felismerés:** tárgyak azonosítása (bottom – up és top – down folyamatok, gestalt – laterális kapcsolatok, geonok)
4. **Észlelés 2) konstanciák:** állandóság (szín, alak, nagyság), bottom – up és top–down folyamatok
5. **Észlelés 3) lokalizáció:** helymeghatározás (távolságészlelés, mozgásészlelés, efferens kópia)
6. **Észlelés 4) absztrakció:** sémák
7. **Figyelem: figyelem funkciói, figyelem és tudat kapcsolata, szignáldetekciós elmélet** (jel / zajszűrés), kognitív kapacitás és kognitív leterheltség, percepció hibák az orvoslásban
8. **Az emlékezet szakaszai: Atkinson-Shiffrin elmélet**
9. **Munkamemória:** terjedelme, funkciója, felépítése, Baddeley modell
10. **Hosszú távú emlékezet 1) explicit memória:** kódolása, előhívása, felejtés magyarázatai, érzelmek hatása a memóriára
11. **Hosszú távú emlékezet 2) implicit memória:** előfeszítés, klasszikus kondicionálás, készségek, ~ és amnézia
12. **Motiváció:** homeosztázis, alapvető késztetések, incentív elmélet, a késztetések és az incentívek közötti kapcsolat, Hebb optimális arousal elmélete, Maslow piramis
13. **Attitűd és attitűdváltozás:** kognitív disszonancia és attitűdváltozás, láb az ajtórésben technika, racionalizáció, az attitűd változás szintjei (engedelmesség, azonosulás, internalizáció), feldolgozási valószínűség modell
14. **Társas hatások:** társas serkentés, társas gátlás, dezindividuáció, szemtanú hatás és felelősség megoszlása
15. **Engedelmesség:** engedelmesség a tekintélynek (Milgram), **konformitás** (Ash), információs társas hatás, normatív társas hatás
16. **Csoportfolyamatok:** csoportdöntés, csoportpolarizáció, csoportgondolkodás, referencia csoport
17. **Érzelmek 1) James-Lange és követőik:** fiziológiai válaszok, James-Lange elmélet, szomatikus marker elmélet (Damasio), Cannon-Bard kritikája

- 18. Érzelmek 2) érzelemkifejezések:** mimikai visszacsatolás hipotézise, alapvető érzelmek (Ekman), érzelemkifejezés evolúciós szerepe a kommunikációban
- 19. Érzelmek 3) az érzelmek kognitív komponense:** érzelmek komponensei, kétfaktoros elmélet, Schacter-Singer kísérlet, téves tulajdonítás, kognitív kiértékelés (Lazarus), érzelem - szabályozás (mályvacukor kísérlet)
- 20. Benyomásformálás:** sztereotípiák és top-down folyamatok, sémák, elsőbbségi hatás, önbeteljesítő jóslat, individuáció, attribúció, alapvető attribúciós hiba
- 21. Öröklés-környezet vita:** tabula rasa fogalma, érés, kritikus periódusok, szenzitív periódusok
- 22. Intelligencia 1) pszichológiai teszt, felosztásuk:** teljesítmény tesztek és személyiség tesztek, Binet és Weschler teszt közötti különbségek, WAIS: verbális IQ, performációs IQ
- 23. Intelligencia 2) általános intelligencia (g=general):** Milyen fajta mentális folyamatok mérhetők a tesztekkel?
- 24. Intelligencia 3) mentális retardáció, demencia, kristályos pont/folyékony pont**
- 25. Pszichoanalitikus személyiségelmélet 1) strukturális és topografikus modell:** személyiség definíciója, tudatos-tudatelőttés-tudattalan, id-ego-szuperego
- 26. Pszichoanalitikus személyiségelmélet 2) személyiség definíciója, dinamika: elhárító mechanizmusok** (min. 6), projektív tesztek
- 27. Pszichoanalitikus fejlődélméletek 1) Freud:** személyiség definíciója, pszichoszexuális szakaszok
- 28. Pszichoanalitikus fejlődélméletek 2) Erikson:** személyiség definíciója, pszichoszociális szakaszok
- 29. Behaviour személyiség- és fejlődélmélet:** személyiség definíciója, tabula rasa, klasszikus kondicionális és operáns kondicionálás szerepe a szociális tanulásban, megfigyeléses tanulás
- 30. Kognitív személyiség- és fejlődélmélet:** személyiség definíciója, Kelly-féle személyes konstruktumok, énséma
- 31. Humanisztikus személyiségelmélet:** személyiség definíciója, Rogers (önmegvalósító tendencia, kliensközpontú terápia, ideális és reális én, feltétel nélküli elfogadás, Q rendezés), Maslow-féle szükséglet-hierarchia
- 32. Személyiség: Big5**
- 33. Klasszikus kondicionálás:** UCR, UCS, CR, CS, kioltás, másodlagos kondicionálás, generalizáció és diszkrimináció
- 34. Operáns kondicionálás:** effektus törvénye, pozitív és negatív megerősítés, pozitív és negatív büntetés, formálás, kondicionált megerősítő, intermittáló (változó arányú és idejű megerősítési tervek, menekülés, elkerülés)
- 35. Komplex tanulás: kognitív térkép, obszervációs tanulás**
- 36. Kommunikáció szintjei:** információs szint, metakommunikációs szint
- 37. Kommunikáció csatornái:** kommunikáció alapelemei, verbális és nonverbális csatornák

A szigorlati tételsoron KIZÁRÓLAG A VASTAG BETŰVEL SZEDETT tételtípek fognak szerepelni!

Vezető / Head: **Dr. habil. Kelemen Oguz** egyetemi docens

6722 Szeged, Szentháromság u. 5.
 telefon/fax: +36-(62)-420-530
 telefon: +36-(62)-545-968

University of Szeged
 Where
Knowledge and challenge
 meet

office.magtud@med.u-szeged.hu
 web.med.u-szeged.hu/magtud

MAGATARTÁSTUDOMÁNYI SZIGORLAT ÁOK IV. évfolyam – AOK-K591

VIZSGATÉTELEK

ORVOSI PSZICHOLOGIA I. ÁOK III. évfolyam – AOK-KU190

- Rendszerelmélet:** cirkuláris okság, nonszummativitás elve, ekvifinalitás elve, kommunikáció, homeosztázis, morfogenezis, többszintű hierarchia-hálózatok
- Nem adaptív viselkedésformák háttértényezői: etológiai dimenziók fogalma,** példák az operáns viselkedés kisiklására, negatív megerősítés és vérnyomás beállítása
- Tünetek és betegség 1) észlelés:** felismerés, konstancia, lokalizáció, efferens kópia, top-down folyamatok
- Tünetek és betegség 2) figyelem:** szignáldetekciós elmélet (jel-zajszűrés)
- Tünetek és betegség 3) fájdalom:** akut és krónikus fájdalom, kapuzás elmélet, fájdalom ördögi köre, orvosi kommunikáció, frusztráció
- Tünetek és betegség 4) placebo:** Milyen pszichológiai magyarázatok vannak (közös út)? Milyen tényezők befolyásolják a hatást?
- Adherencia 1) adherence–compliance** különbsége, spektrum, adatgyűjtés lehetőségei
- Adherencia 2) befolyásoló faktorok:** környezet, beteg, betegség, orvos, terápia
- Adherencia 3) javító lehetőségek:** szociális, farmakoterápia, kommunikáció (motivációs interjú, változásra való készség felmérése stb.)
- Stressz 1) definíció:** Cannon-féle vészreakció, Selye J.: GAS
- Stressz 2) pszichológiai tér:** kognitív modell, Lazarus kognitív kiértékelési modell
- Stressz 3) stresszor jellemzői; stressz és a hierarchia**
- Kiegész 1) magas rizikójú csoportok** az egészségügyben, statisztikák; **multidimenzionális modell** (munkához, életstílushoz, személyiséghez kapcsolódó tényezők)
- Kiegész 2) stádiumok** (a remény fázisa, a munka szeretetének fázisa, a frusztráció fázisa, az apátia fázisa, tünetek/pszichoszomatikus reakciók); **megelőzés, kezelési lehetőségek** (segítség kérésének gátjai az orvoslásban)
- Kiegész 3) tünetei, megküzdési stratégiák, következmények:** Maslach Burnout Inventory (MBI) – háromdimenziós kérdőív (emocionális kimerülés, cinizmus – deperszonalizáció, személyes teljesítmény hatékonyságának csökkenése); megküzdési stratégiák: hosszabb és keményebb munkavégzés, a nehézségekkel szembeni ellenállás tévhit, a saját mentális problémák hibás felismerése, öngyógyszerezés; következmények: orvosi hibák, magánéleti problémák, pszichológiai problémák: függőségek és abúzusok, szuicid készletések
- Krónikus betegség 1) kihívás:** krízis teória, gyakori érzelmi reakciók, család lelki folyamatai, szorongás, depresszió felismerése

17. **Krónikus betegség 2) pszichológiai kezelése: egyszerű speciális technikák** (írásbeli kifejezés, kreatív aktivitás, meditáció/relaxáció, narratívák/átkeretezés)
18. **Halál, haldoklás:** Elisabeth Kübler-Ross haldoklás 5 fázisa (tagadás, düh, alkudozás, depresszió, elfogadás), nehéz/rossz hír közlése
19. **Gyász 1) definíció, dinamika, kommunikáció:** Mi segíthet? Mi nem segít?
20. **Gyász 2) komplikált gyász** (krónikus, hipertrófiás, megkésett gyász) következményei; Mi fokozza a kialakulását? (kötődés, halál jellege, váratlansága, büntudat stb.)
21. **Kötődés 1) előzmények, történeti kialakulása, vizsgálatok:** definíció, J. Bowlby, M. Ainsworth, típusai
22. **Kötődés 2) szakaszai** (differenciálatlan/kötődés előtti szakasz, felismerés/megkülönböztetés, aktív kötődés, partnerség szakasza)
23. **Kötődés 3) felnőttkori hatása** az orvos–beteg kapcsolatra
24. **Egészség: egészségviselkedés** definíciója (klasszikus WHO felfogás és jelenlegi meghatározások), **egészségfejlesztés** fogalma, alapellátásban történő egészségfejlesztést befolyásoló tényezők, SMART alapelv
25. **Salutogenezis:** fogalma, koherenciaérzés és 3 komponense, általános ellenállás-erőforrások
26. **Kontroll helye:** külső és belső kontroll
27. **Optimizmus: optimizmus fogalma** (mint személyiség jegy és mint magyarázó stílus), **egészségvédő szerepe**, copinggal való kapcsolata. Mikor kontraproduktív az optimizmus?
28. **Egészségihiedelem modell: komponensei** (észlelt súlyosság, hajlam, előnyök, akadály)
29. **Család 1) pszichodinamikus megközelítés** (egyéni: személyiség fejlődése, én differenciálódása; interperszonális: transzgenerációs viszony, családi tudattalan)
30. **Család 2) kommunikációs mintázatok** (diádikus, triádikus helyzet)
31. **Család 3) mint rendszer:** határok, hierarchia, struktúra, gyermek helyzete; rendszer fejlődése – családi életciklusok, fő hibák, nehézségek a kezelésben
32. **Szuggesztív meghatározása** (kritériumok) **és szuggesztibilitást növelő tényezők** (módosult tudatállapot, ismeretlen helyzet stb.)
33. **Hatékony szuggesztíók felépítésének szabályai** (pl. pozitivitás, motiváció stb.) **és komplex szuggesztív stratégiák** (pacing-leading/vezetés-követés, yes-set/igen-beállítódás, reframing/átkeretezés)
34. **Betegség körüli spontán transzállapot jegyei:** negatív szuggesztíók főbb formái, paradox intencionalitás

A szigorlati tételsoron KIZÁRÓLAG A VASTAG BETŰVEL SZEDETT tételcímek fognak szerepelni!

Vezető / Head: **Dr. habil. Kelemen Oguz** egyetemi docens

6722 Szeged, Szentháromság u. 5.
 telefon/fax: +36-(62)-420-530
 telefon: +36-(62)-545-968

University of Szeged
 Where
Knowledge and challenge
 meet

office.magtud@med.u-szeged.hu
 web.med.u-szeged.hu/magtud

MAGATARTÁSTUDOMÁNYI SZIGORLAT ÁOK IV. évfolyam – AOK-K591

VIZSGATÉTELEK

ORVOSI PSZICHOLÓGIA II. ÁOK IV. évfolyam – AOK-K960

- Tudat 1) éberség zavarai:** tudat vigilancia zavarai (éber -> somnolens -> szopor -> kóma / Glasgow kóma skála)
- Tudat 2) terjedelem- tudatosság zavarai:** locked-in (bezártság) szindróma, minimális tudat állapota, vegetatív állapot, agyhalál kritériumok, etikai kérdések
- Tudat 3) integritás zavarai:** laza tudatállapot - amencia
- Tudat 4) tudat borulások:** tudat vigilancia + integritás zavarai: homályállapot (tenebrozítás); delirium
- Tudat 5) tudatos élmény, tudat és szabad akarat: orvosi etikai / jogi vonatkozások**
  - Szubjektív: személyesség, „Qualia” -> szenvedés, fájdalom
  - Intencionalitás: szándékosság – akarat -> cselekvőképesség
- Pszichoneuroimmunológia 1) definíció, modern élettan elemei, Solomon posztulátumok**
Cannon, Selye, Ader, Solomon
- Pszichoneuroimmunológia 2) KIR hatása az immunrendszerre**
thymus, lép, nyirokcsomók – közvetlen szimpatikus beidegzése; noradrenerg végződés – lymphocitákhoz „kapcsolódnak”; immunsejtek neurotransmitter receptorai
- Pszichoneuroimmunológia 3) immunrendszer hatása a KIR-re**
citokinek, vér–agy gát, immunfolyamatok – betegségviselkedés
- Pszichoneuroimmunológia 4) Immunkockázati csoportok, stressz és immunválasz**
1-es és 2-es típusú immunitás, hatótényezők, stresszforrások feltérképezése
- Stressz lehetséges pszichoneuroimmunológiai szerepe a daganatos megbetegedések kialakulásában**
4 fő mechanizmus (viselkedés, DNS módosulások, immunrendszer, vaszkuláris endoteliális viselkedési faktor), speciális pszichoszociális mintázatok, C típusú személyiség és kritikája, coping elmélet és kiértékelés, onkológiai betegek coping stratégiái (5)
- Orvosilag megmagyarázhatatlan tünetek menedzsmentje (MUS)**
- Rossz hír közlése (ENYHÍTŐ):** kognitív readaptáció és logoterápia, beteg pozitív hozzáállásának erőltetése, poszttraumás növekedés

13. A szorongás és manifesztációi

az anticipáció fogalma és a viselkedési készség, a szó szerint vétel kontextusa, szorongás az orvosi kezelés során

14. Személyiségzavar 1) DSM-5 kategóriák (A, B, C cluster)**15. Személyiségzavar 2) DSM-5 hibrid modell: kötődésemélet, Big5****16. Pszichológiai intervenciók 1) indikáció, feltételek, folyamata, 3 nagy iskola****17. Pszichológiai intervenciók 2) analitikus iskola**

személyiség – személyiség fejlődése – zavarok – terápia

18. Pszichológiai intervenciók 3) viselkedés-kognitív iskola alapfogalmai

klasszikus kondicionálás, operáns kondicionálás, alapsémák, negatív automatikus gondolatok

19. Pszichológiai intervenciók 4) humanisztikus iskola alapfogalmai

logoterápia, személyközpontú terápia

20. Pszichológiai intervenciók 5) pszichológiai tanácsadás

tanácsadás elmélete, alkalmazási területe

A szigorlati tételsoron KIZÁRÓLAG A VASTAG BETŰVEL SZEDETT tételcímek fognak szerepelni!

Vezető / Head: **Dr. habil. Kelemen Oguz** egyetemi docens

6722 Szeged, Szentháromság u. 5.
telefon/fax: +36-(62)-420-530
telefon: +36-(62)-545-968

University of Szeged
Where
Knowledge and challenge
meet

office.magtud@med.u-szeged.hu
web.med.u-szeged.hu/magtud